

Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori

RESOLUCIÓ de 29 de setembre de 2016, de la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori, per la qual s'inicia el Pla d'Acció Territorial d'Alacant i d'Elx. [2016/9556]

Antecedents

El Pla d'Acció Territorial d'Alacant i d'Elx (PAT Alacant-Elx) és un instrument d'ordenació territorial integral d'escala supramunicipal, com estableix l'article 6 de la Llei 5/2014 d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge (LOTUP).

Aquest pla pal·lia la falta de coordinació del planejament general estructural dels municipis de l'entorn d'Alacant i d'Elx. Aquesta falta de visió conjunta del territori supramunicipal ha suposat l'aparició de grans disfuncions territorials, les quals, sumades a la bombolla immobiliària, han produït efectes negatius sobre el territori com ara: el creixement del sòl segellat quasi tres vegades el creixement de la població, la proliferació de sòl urbanitzable planificat sense cap viabilitat en el mercat, l'augment de la mobilitat en vehicle privat, la pèrdua de biodiversitat, la banalització del paisatge i l'ocupació de sòl agrícola d'alta capacitat. Però, sobretot, s'ha deixat el model territorial de les àrees urbanes d'Alacant i d'Elx al lliure joc de les forces del mercat i els interessos privats, la qual cosa ha conduït a una situació de marcada ineficiència del territori i a l'augment de les externalitats negatives que recauen sobre el conjunt de la societat.

Per a resoldre aquests problemes i projectar les àrees urbanes d'Alacant i d'Elx cap al futur com un territori sostenible i capaç de dotar els seus ciutadans d'una elevada qualitat de vida, la Generalitat inicia l'elaboració i tramitació del Pla d'Acció Territorial d'Alacant i d'Elx (PAT Alacant-Elx), que comprén 14 municipis dels entorns urbans d'Alacant i d'Elx. En total comprén una població de 765.000 habitants i 1.233 km², la qual cosa suposa més del 15 % de la població total de la Comunitat Valenciana. El pla, que es tramitarà seguint el procediment marcat per la LOTUP, estarà acompanyat de la documentació pertinent per a satisfer el procediment de l'avaluació ambiental i territorial estratègica.

En aquest marc descrit, les principals propostes del Pla d'Acció Territorial d'Alacant i d'Elx (PAT Alacant-Elx) són:

La definició i caracterització de la infraestructura verda del territori amb els objectius de conservar i posar en valor els sòls amb majors valors ambientals, territorials, paisatgístics, productius i culturals, així com el conjunt de connexions territorials i biològiques que permeten la conservació dels processos ecològics i permetre, al mateix temps, un ús recreatiu sostenible del territori.

També aquesta infraestructura verda s'ha de dissenyar i gestionar per a potenciar els seus serveis ambientals: adaptació i lluita contra el canvi climàtic, producció d'aliments de proximitat, millora de la qualitat dels aqüífers, absorció de contaminants atmosfèrics, funció d'espai lliure urbà supramunicipal, etc.

Finalment, la infraestructura verda ha de proporcionar qualitat al territori i orientar els possibles creixements cap a les zones menys vulnerables i de menors valors ambientals i deixar cinturons verds al voltant dels nuclis urbans i proporcionar alternatives viables a les extensions dels nuclis.

En segon lloc, estan les propostes en matèria de sistema de ciutats. Ací, el pla treballa en una doble direcció, identificant sectors de sòl planificats però amb una marcada insostenibilitat, i la definició i regulació d'àmbits estratègics de caràcter supramunicipal. En el primer cas, es definiran els sectors de baixa densitat d'escassa viabilitat, aquells que superen manifestament els índexs màxims de l'estratègia territorial o afecten la infraestructura verda. En aquests casos, s'analitzarà la situació jurídica de cada sector i s'actuarà en conseqüència.

En el cas dels àmbits estratègics, s'identificaran els espais que poden jugar un paper rellevant en el desenvolupament sostenible d'aquest espai urbà, i reforcen les potencialitats del territori: àrees d'oportunitat, nova centralitat, àrees de millora de dotacions, centres i eixamplaments, àrees d'activitat econòmica a potenciar, etc. Totes

Conselleria de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio

RESOLUCIÓN de 29 de septiembre de 2016, de la Conselleria de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio, por la que se inicia el Plan de Acción Territorial de Alicante y de Elche. [2016/9556]

Antecedentes

El Plan de Acción Territorial de Alicante y de Elche (PAT Alicante-Elche) es un instrumento de ordenación territorial integral de escala supramunicipal, tal y como se prescribe en el artículo 6 de la Ley 5/2014 de ordenación del territorio, urbanismo y paisaje (LOTUP).

Este plan viene a paliar la falta de coordinación del planeamiento general estructural de los municipios del entorno de Alicante y de Elche. Esta falta de visión conjunta del territorio supramunicipal ha supuesto la aparición de grandes disfunciones territoriales, las cuales, sumadas a la burbuja inmobiliaria, han producido efectos negativos sobre el territorio como: el crecimiento del suelo sellado en casi tres veces el crecimiento de la población, la proliferación de suelo urbanizable planificado sin ninguna viabilidad en el mercado, el aumento de la movilidad en vehículo privado, la pérdida de biodiversidad, la banalización del paisaje y la ocupación de suelo agrícola de alta capacidad. Pero sobre todo, se ha dejado el modelo territorial de las áreas urbanas de Alicante y de Elche al libre juego de las fuerzas del mercado y los intereses privados, lo que ha conducido a una situación de marcada ineficiencia del territorio y al aumento de las externalidades negativas que recaen sobre el conjunto de la sociedad.

Para resolver estos problemas y proyectar las áreas urbanas de Alicante y de Elche hacia el futuro como un territorio sostenible y capaz de dotar a sus ciudadanos de una elevada calidad de vida, la Generalitat inicia la elaboración y tramitación del Plan de Acción Territorial de Alicante y de Elche (PAT Alicante-Elche), que comprende a 14 municipios de los entornos urbanos de Alicante y de Elche. En total abarca una población de 765.000 habitantes y 1.233 km², lo cual supone más del 15 % de la población total de la Comunitat Valenciana. El plan, que se tramitará siguiendo el procedimiento marcado por la LOTUP, vendrá acompañado de la documentación pertinente para satisfacer el procedimiento de la evaluación ambiental y territorial estratègica.

En este marco descrito, las principales propuestas del Plan de Acción Territorial de Alicante y de Elche (PAT Alicante-Elche) son:

La definición y caracterización de la infraestructura verde del territorio con los objetivos de conservar y poner en valor los suelos con mayores valores ambientales, territoriales, paisajísticos, productivos y culturales, así como el conjunto de conexiones territoriales y biológicas que permiten la conservación de los procesos ecológicos permitiendo, al mismo tiempo, un uso recreativo sostenible del territorio.

También esta infraestructura verde debe diseñarse y gestionarse para potenciar sus servicios ambientales: adaptación y lucha contra el cambio climático, producción de alimentos de proximidad, mejora de la calidad de los acuíferos, absorción de contaminantes atmosféricos, función de espacio libre urbano supramunicipal, etc.

Por último, la infraestructura verde debe proporcionar calidad al territorio, orientando los posibles crecimientos hacia las zonas menos vulnerables y de menores valores ambientales, dejando cinturones verdes en torno de los núcleos urbanos y proporcionando alternativas viables a las extensiones de los núcleos.

En segundo lugar están las propuestas en materia de sistema de ciudades. Aquí, el plan trabaja en una doble dirección, identificando sectores de suelo planificados pero con una marcada insostenibilidad, y la definición y regulación de ámbitos estratégicos de carácter supramunicipal. En el primer caso se definirán los sectores de baja densidad de escasa viabilidad, aquellos que superan manifestamente los índices máximos de la estrategia territorial o afectan a la infraestructura verde. En estos casos, se analizará la situación jurídica de cada sector y se actuará en consecuencia.

En el caso de los ámbitos estratégicos, se identificarán los espacios que pueden jugar un papel relevante en el desarrollo sostenible de este espacio urbano, y refuerzan las potencialidades del territorio: áreas de oportunidad, nueva centralidad, áreas de mejora de dotaciones, centros y ensanches, áreas de actividad económica a potenciar, etc. Todas ellas

aquestes podran desenvolupar-se amb una sèrie d'avantatges quant a la celeritat de la seua tramitació i seran no computables als efectes d'índexs màxims de creixement, sense perjudi d'acollir-se a altres avantatges de naturalesa econòmica.

El tercer tipus de propostes es desenvoluparà sobre les infraestructures de mobilitat on s'adoptaran les infraestructures de vertebració externes i internes necessàries perquè les àrees urbanes d'Alacant i d'Elx es connecten amb els grans nodes globals, i s'eliminen els problemes de congestió de la xarxa urbana i interurbana reforçant el model productiu i l'accessibilitat universal. Totes les propostes passen per l'augment de la quota de captació de viatges per part dels sistemes de transport públic, posar en relació les polítiques sobre els usos del sòl amb l'accessibilitat o fomentar la mobilitat de vianants i ciclista en les ciutats. Per a tot això, la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori està elaborant el Pla de Mobilitat Sostenible dels entorns urbans d'Alacant i d'Elx, el qual conté una enquesta sobre la mobilitat en aquestes àrees que informarà del coneixement dels desplaçaments de la població en funció dels mitjans i els motius de viatge. Tots els resultats d'aquest pla s'incorporaran al Pla d'Acció Territorial d'Alacant i d'Elx (PAT Alacant-Elx) amb la seua adequada contextualització territorial.

El quart tipus de propostes deriva de l'Estudi de Paisatge-Catàleg de Paisatge d'aquestes àrees urbanes, el qual delimitarà les unitats de paisatge adequades per a zonificar el sòl no urbanitzable dels plans generals estructurals dels municipis. A més, s'identificaran tots els recursos paisatgístics d'escala supralocal i s'establiran directrius específiques d'integració en la morfologia del territori i del paisatge de tots els projectes que tinguen un reflex espacial.

L'últim tipus de determinacions serà una normativa per a coordinar el conjunt dels plans municipals en aspectes tan rellevants com la regulació del sòl rural, les polítiques d'habitatge, els equipaments públics supramunicipals, el transport públic, els creixements urbanístics, etc. El pla tindrà, a més, un pla de participació pública molt ambiciós, que es desenvoluparà a diverses escales del territori i seran consultats tots els agents públics i privats que estan involucrats en el desenvolupament sostenible de les àrees urbanes d'Alacant i d'Elx.

Fonaments jurídics

L'article 44.1 de la LOTUP estableix que el Consell és l'òrgan competent per a aprovar mitjançant un decret els plans d'acció territorial promoguts per la Generalitat.

D'acord amb l'article 44.2 de la LOTUP, la conselleria competent en matèria d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge pot formular i tramitar els plans d'acció territorial que atenguen les seues competències.

Segons el Decret 8/2016, de 5 de febrer, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament dels Òrgans Territorials i Urbanístics de la Generalitat, la consellera competent en matèria d'ordenació del territori és competent per a ordenar l'inici de l'elaboració i formulació, així com elevar per a la seua aprovació pel Consell, els plans d'acció territorial.

D'acord amb el que s'ha exposat, resolc:

Primer

Iniciar el procediment d'elaboració del Pla d'Acció Territorial d'Alacant i d'Elx (PAT Alacant-Elx) per a l'aprovació.

Segon

Facultar la Direcció General d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Paisatge per a elaborar el pla i el projecte de decret i per a la realització dels tràmits necessaris per a la seua aprovació pel Consell per mitjà de l'expedient administratiu corresponent, tramitat segons el procediment legalment previst.

València, 29 de setembre de 2016.– La consellera d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori: María José Salvador Rubert.

podrán desarrollarse con una serie de ventajas en cuanto a la celeridad de su tramitación, y serán no computables a efectos de índices máximos de crecimiento, sin perjuicio de acogerse a otras ventajas de naturaleza económica.

El tercer tipo de propuestas se desarrollará sobre las infraestructuras de movilidad, donde se adoptarán las infraestructuras de vertebración externas e internas necesarias para que las áreas urbanas de Alicante y de Elche se conecten con los grandes nodos globales, y se eliminen los problemas de congestión de la red urbana e interurbana reforzando el modelo productivo y la accesibilidad universal. Todas las propuestas pasan por el aumento de la cuota de captación de viajes por parte de los sistemas de transporte público, poner en relación las políticas sobre los usos del suelo con la accesibilidad o fomentar la movilidad peatonal y ciclista en las ciudades. Para todo ello, la Conselleria de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio está elaborando el Plan de Movilidad Sostenible de los entornos urbanos de Alicante y de Elche, el cual contiene una encuesta sobre la movilidad en estas áreas que arrojará mucha luz en el conocimiento de los desplazamientos de la población en función de los medios y los motivos de viaje. Todos los resultados de este plan se incorporarán al Plan de Acción Territorial de Alicante y de Elche (PAT Alicante-Elche) con su adecuada contextualización territorial.

El cuarto tipo de propuestas deriva del Estudio de Paisaje-Catálogo de Paisaje de estas áreas urbanas, el cual delimitará las unidades de paisaje adecuadas para zonificar el suelo no urbanizable de los planes generales estructurales de los municipios. Además se identificarán todos los recursos paisajísticos de escala supralocal, y se establecerán directrices específicas de integración en la morfología del territorio y del paisaje de todos los proyectos que tengan un reflejo espacial.

El último tipo de determinaciones será una normativa para coordinar el conjunto de los planes municipales en aspectos tan relevantes como la regulación del suelo rural, las políticas de vivienda, los equipamientos públicos supramunicipales, el transporte público, los crecimientos urbanísticos, etc. El plan contará, además, con un plan de participación pública muy ambicioso, que se desarrollará a varias escalas del territorio y serán consultados todos los agentes públicos y privados que están involucrados en el desarrollo sostenible de las áreas urbanas de Alicante y de Elche.

Fundamentos jurídicos

El artículo 44.1 de la LOTUP establece que el Consell es el órgano competente para aprobar mediante decreto los planes de acción territorial promovidos por la Generalitat.

De acuerdo con el artículo 44.2 de la LOTUP, la conselleria competente en materia de ordenación del territorio, urbanismo y paisaje puede formular y tramitar los planes de acción territorial que atiendan a sus competencias.

Según el Decreto 8/2016, de 5 de febrero, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento de los Órganos Territoriales y Urbanísticos de la Generalitat, la consellera competente en materia de ordenación del territorio es competente para ordenar el inicio de la elaboración y formulación, así como elevar para su aprobación por el Consell, los planes de acción territorial.

De acuerdo con lo expuesto, resuelvo:

Primero

Iniciar el procedimiento de elaboración del Plan de Acción Territorial de Alicante y de Elche (PAT Alicante-Elche) para su aprobación.

Segundo

Facultar a la Dirección General de Ordenación del Territorio, Urbanismo y Paisaje para elaborar dicho plan y el proyecto de Decreto, y para la realización de los trámites necesarios para su aprobación por el Consell mediante el correspondiente expediente administrativo tramitado según el procedimiento legalmente previsto.

Valencia, 29 de septiembre de 2016.– La consellera de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio: María José Salvador Rubert.